

Inflace dosáhla šestiletého maxima

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Děsivý scénář, šok. I taková slova dnes zazněla od analytiků, když jim na počítařech vyskočila nejnovější data o vývoji cen v Česku. Inflace dosáhla šestiletého maxima. V listopadu vzrostla meziročně o pět procent. Důvod? Hlavně drahé potraviny.

Hana MÁŠOVÁ, redaktorka

Naposledy před jedenácti lety zdražily potraviny o víc než deset procent. Teď stojí mouka skoro o šedesát procent víc než před rokem, chleba a pečivo jsou dražší zhruba o čtvrtinu. Rostly i ceny mlékárenských výrobků. Máslo zdražilo skoro o polovinu, mléko o osmatřicet procent a sýry o čtvrtinu.

Dana VEČEŘOVÁ, mluvčí, Potravinářská komora

Myslím, že doba levných potravin už skončila. Veškeré ty ceny vstupů a ceny surovin se musí projevit v té ceně výrobků, takže logicky jestliže ta cena stále vzrůstá, tak musí vzrůst i ta cena výrobků.

Hana MÁŠOVÁ, redaktorka

Kromě potravin jsou ale za vysokou inflací i další důvody. Dražší byly pohonné hmoty, tabákové výrobky nebo nájemné. Růst cen podle odborníků ale nekončí, hlavně kvůli změnám, které v lednu přinesou vládní reformy.

Jan VEJMĚLEK, ekonom, Komerční banka

Největší vliv na to bude mít zvýšení snížené sazby DPH. Čekáme, že to bude zhruba nějakých šedesát, sedmdesát procent toho, co přinese reforma. Zbytek by mohly tvořit ekologické daně.

David MAREK, ekonom, Patria Finance

Je velmi pravděpodobné, že díky zvýšení nepřímých daní by mohla poskočit inflace až nad šest procent a následně se po celý rok udržet mezi pěti až šesti procenty.

Hana MÁŠOVÁ, redaktorka

To podle odborníků nahrává centrální bance, aby proti vysokým cenám zasáhla. Znamenalo by to další zvyšování úrokových sazeb a lidem by zřejmě znovu zdražily úvěry. Proti je ale silný kurz české měny. Koruna dnes poprvé v historii prolomila hranici šestadvaceti korun za euro.

Zdeněk TŮMA, guvernér, Česká národní banka

Nijak to nemění náš pohled na ekonomiku, protože ceny potravin se pohybují poměrně skokovitě. My jsme říkali v těch posledních měsících, a to platí i dneska, že se jedná především o nárazové zvýšení cenové hladiny a v tom horizontu jednoho roku by měly odeznívat.

Hana MÁŠOVÁ, redaktorka

Centrální banka se tak neobává, že by Česko v příštích letech nesplnilo podmínky pro přijetí eura. Hospodářský růst ale zřejmě zpomalí. Odborníci odhadují pokles ze současných šesti až ke čtyřem procentům. Lidé budou kvůli vyšším cenám méně utrácet. Lepší zprávy naopak dodalo ministerstvo práce a sociálních věcí. Lidí bez práce znovu ubylo. Nezaměstnanost klesla na pět celých šest desetin procenta, a to je nejnižší číslo za posledních devět let.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Do studia to přišel okomentovat Lubomír Lízal z CERGE-EI, vítám vás, dobrý večer.

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Dnešní čísla překvapila negativně. Ani centrální banka neprognózovala takový růst cen. Její analytici se sekli o jedno celé jednu desetinu procenta. V čem vidíte důvody takového překvapení?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

No, řekl bych, že ty potraviny přece jenom rostly poněkud rychleji, než se očekávalo a rozhodně nenastal doposud ten zpětný trend, který patrně nastane po novém roce, ale doposud potraviny stále rostly a vzhledem k tomu, že jejich váha ve spotřebním koši v České republice je pořád významná, tak samozřejmě se to projevuje na inflaci.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Čili cena potravin je to hlavní ...

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

To je to hlavní a potom ještě samozřejmě tabákové výrobky.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Všichni mluví o drahých potravinách, jaký vývoj u cen jídla tedy čekáte v nejbližším období?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

No, já bych řekl, že ty potraviny asi příliš nepoklesnou. Musíme si uvědomit, že v současné době evropské sklady zejí prázdnotou, čili intervenční nákupy takřkajíc nehrozí nebo intervenční dodávky na trh nehrozí, proto si myslím, že ty ceny nepůjdou příliš nízko.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A souhlasíte s tím, že takovýto nepříjemný růst inflace je pouze jakousi předehrou toho, na co by se lidé měli připravit v roce následujícím, že tedy bude na začátku příštího roku inflace začínat číslicí šest?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Myslím si, že ano, že rozhodně ta inflace přeroste přes pět procent a řekl bych, že ten hlavní důvod samozřejmě je to zvýšené DPH, čili tady rozhodně půjde o skokové, o skokový nárůst inflace, nicméně už jsme zažili něco podobného v roce, na počátku v roce 93, kdy vlastně byla zavedena daň z přidané hodnoty, tehdy také vlastně inflace rostla velmi skokově, ale jednalo se zejména o administrativní opatření.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Očekáváte, že se do toho promítnou i očekávané platby u lékaře?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

To bych neřekl, protože přece jenom ta platba u lékaře je velmi malá a je spíše regulační, čili neměla by se projevit v inflaci.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Bude zvýšení inflace znamenat i zvýšení úrokových sazeb? Dá se zdražení peněz, čili pak možné zvyšování úroků v komerčních bankách, očekávat třeba hned od prvního zasedání bankovní rady centrální banky v roce následujícím?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Já bych řekl, že nikoliv, protože ta inflace, kterou máme, není inflace poptávková, a jak bylo vidět z vyjádření centrální banky, tak ta si je toho vědoma a spíš se k tomu staví obezřetně a bude vyčkávat, čili rozhodně si nemyslím, že by došlo ke změně sazeb.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Co byste lidem radil pro příští rok, jak se mají chovat?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

No, tak podívat se do peněženky a nakupovat podle vlastní peněženky, to je asi ta nejlepší rada, kterou jim můžeme momentálně dát.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

To je celkem jasné. Ještě k těm rozhodnutím centrální banky. Jestli takováto rozhodnutí nemůže komplikovat i ta hodně silná koruna, která zase dneska trhá všechny rekordy, jak vůbec hodnotíte to, že dneska vystřelil kurz pod šestadvacet korun za euro?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Já si myslím, že z hlediska inflace je to naopak velmi pozitivní zpráva, protože právě silná koruna přispívá k tomu, že ta inflace je nižší, než by byla, neboť většina výrobků, které se dováží zejména z Asie, jsou v dolarech a ten kurz vůči dolaru je dokonce ještě příznivější, čili tam ty protiinflační tlaky jsou velmi silné. Čili z toho důvodu je vidět, že ta inflace je nižší, než by mohla být, kdyby vlastně koruna neposilovala.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A to rozhodnutí centrální banky případně ohledně úrokových sazeb a silná koruna?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Tady si myslím, že centrální banka nebude zvyšovat ty úroky právě proto, že by ještě více takříkajíc přilákala toho kapitálu a vyšlo by to právě, byl by větší tlak na korunu.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Na druhou stranu levné nebo levnější euro je příjemné pro všechny, kteří chtějí někam cestovat nebo nakupovat v zahraničí. Bude tenhle trend pokračovat?

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

No, nepochybně, nepochybně, asi exportéři nám nepoděkují, ale myslím si, že zatím je pozitivní trend pro českou ekonomiku, zejména z toho důvodu, že vlastně se velmi rychle přibližujeme úrovni Evropské unie, aniž bychom vlastně měli relativně vysokou inflaci tak, jak by to mohlo být, kdyby ta koruna posilovala.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pane Lízale, děkuju, že jste přišel do Událostí, komentářů, díky a na shledanou.

Lubomír LÍZAL, ekonom, analytik CERGE-EI, Národohospodářský ústav UK

Na shledanou.